

Registracija nedržavljanov je postala zdaj gotova stvar

Roosevelt je postavil podpis. — Pričakuje se, da se bo registriralo nad 3,500,000 nedržavljanov, nad 60,000 samo v Clevelandu. Z registracijo se prične v 60 dneh in mora biti končano potem v štirih mesecih.

DOGNALO SE BO, KDO JE PRIŠEL V DEŽELO NEPOSTAVNIM POTOM

Washington, D. C., 29. jun. — Vlada bo začela potem več kot 1,000 tujezemskih časopisov dajati navodila nedržavljanom, kaj jim je storiti glede te registracije in odtisa prstov. Enako tudi s pomočjo cerkva, raznih klubov in radijskih postaj, ki imajo programe v tujezemskih jezikih.

Registracijo bo potem čekiral naselniški urad, da se bo pronašlo, če je kak tujezemec prišel nepostavnim potom v Zedinjene države. Roosevelt se je tudi izrazil, da bo pač alostno, če bodo pri tem šikanirani tudi lojalni nedržavljanji.

Justični in poštni oddelek vlade bosta izvedla registracijo. Pričakuje se, da bo ta registracija pokazala, da je še najmanj 5,000,000 nedržavljanov v Zedinjenih državah. Z registracijo jih mora priti v teku 60 dni in mora biti izvršena v teku štirih mesecev.

Hitler bo moral uničiti vso mornarico in letala, predno bo zavzel otočje, pravijo Angleži

London, 30. jun. — Bivši premier Chamberlain, in sedanjí predsednik vojnega kabineta, je predložil potom radia vsem svetovnim poveljavam, da v Angliji pričakujejo vsak čas napada nemških vojskih sil, toda Angleži se bodo borili, dokler ne bodo popolnoma uničeni.

"Najprej moram povedati vsemu svetu," je rekel Chamberlain, "da je vojni kabinet edini in dela v popolnem sporazumu. Enako je složen tudi ves narod in trdno pripravljen, da se bori do samega uničenja naše države, kot bi padel pod nemško vladno. V obrambi dežele se moramo zdaj zanesti samo na svojo moč in na to tudi računamo."

"Mi vemo, da so sedanji zračni napadi na naše otočje zdaj samo predpriprave za splošen napad. Toda pomniti je treba, da loči sovražnika od naše zemlje zapreka, ki je treba računati nanjo. To je naša mornarica in naša zračna sila. Sovražnik mora uničiti ali pregnati našo bojno mornarico, predno more začeti voziti vojaštvo do nas po morju. Potem je treba računati pa še na našo zračno flotilo, ki je danes opremljena in bolj izvežbana kot pa je sovražna."

ČE STE V SKRBEH!

Kot vidite, je zdaj gotova stvar, da se bo registriralo vse nedržavljanje. Potem bo naselniški urad na podlagi registracije preiskoval, če je prišel kdo nepostavnim potom v Zedinjene države. Mi vemo, da je več takih slučajev med našimi ljudmi v Clevelandu. Nekateri to skrivajo, nekaj se jih je že obrnilo na naš urad, da jim pomagamo, če je mogoče, da ne bodo deportirani. Opozorjamo tiste, ki so radi tega v skrbeh, naj pridejo k nam in mi jim bomo pomagali, in storili vse zanje s pomočjo našega kongresnika Mr. Sweeney. Stane vas nič. Brez skrbi nam zaupajte, ker bo ostalo vse strogo tajno. Izogniti se registraciji ne morete in če boste čakali do zadnjega, bi bila morda potem vsaka pomoč zaman.

Mussolini se ni zdej več treba bati Balboa

Rim. — Italijanski maršal letalstva in governor italijanske kolonije v Afriki, Libiji, Italo Balbo, se je v petek večer smrtno ponesrečil. Poroča se, da je našel smrt on in devet drugih oseb, ko so napadli angleške letalce, ki so hoteli bombardirati mesto Tobruk v Libiji. Letalo, ki ga je vodil Balbo, je začelo goreti in je padlo na tla.

Italo Balbo si je pridobil svetovni sloves, ko je pripeljal škardron letal iz Italije na čikaško svetovno razstavo leta 1933. Bil je svoje čase najvestejši prijatelj Mussolinija in eden četvorice, ki je peljal fašiste na Rim, da so tako fašisti vknili Italijo v svoje verige.

Balbo je bil zelo priljubljen pri laškem narodu in ko se je povrnil iz poleta v Chicago, je njegova popularnost tako narasla, da se je Mussolini tega ustrašil, pa ga je poslal v Libijo za governorja. To se pravi, da ga je spravil s politične poti.

London, 30. junija. — Angleški tujezemski urad poroča, da se je natančno preiskalo, če je bilo kako angleško letalo v bližini mesta Tobruk, Libija, kjer se je ponesrečil italijanski maršal Balbo. Preiskava je dognala, da ni bilo nobenega angleškega letala tam in da je torej vzrok nesreče nepojasnjen in bo morda ostal za vedno nepojasnjeno. Poleg maršala Balboa, je bil v letalu njegov pilot, trije drugi letalci in pet fašističnih voditeljev in višjih častnikov.

DRAGA ZNAMKA

London. — Nепorabljen znak iz Nove Fundlandije, ki je ena izmed 300, ki so bile izdane za zrakoplovno pošto leta 1927, je bila kupljena na javni dražbi za \$1,350.

S pečine v jezero

Bruce Turnbull, star 13 let je stal s tovarišem na pečini nad Rocky River koncem Reid Main, s katerim sta prižigala pokalice in jih metala v reko, ki teče kakih 100 čevljev nižje. Ko je Bruce prižgal zadnjo pokalico in jo zavijtel, je izgubil ravnotežje in s pretresljivim krikom strmoglavil v globoko. Deroča voda je truplo takoj odnesla naprej.

Zelo važna seja

Članice podružnice št. 18 SZZ se opozarja na važno sejo v torek, 2. julija v navadnih prostorih. Razmotrivalo se bo o skupnem izletu 20. julija v Lemont, Ill. Po seji bodo okrepčila.

Hitler ima v načrtu, da postavi na angleški prestol vojvodo Windsorja

Chicago. — V diplomatskih v Londonu, von Ribbentrop, ki krogih se govori, da je Hitler že davno gojil željo, da bi bila v Angliji vlada, ki bi bila pod pestjo Nemčije. Baje se Hitler s tem načrtom še vedno bavi. In v ta načrt popolnoma pristojna vojvoda Windsor, bivši kralj Edvard, ki se je odpovedal prestolu, ko se je poročil z Američanko Wally Simpson.

Kakor se trdi iz zanesljivih krogov, so bile nemške intrige, ki so pripeljale Wally Simpson Edvardu v naročje. Znano je namreč, da je bila velika prijateljica takratnega nemškega poslanika nemških rokav.

Skoro 4 milijone deficit izkazuje vlada

Washington, D. C. Z 30. junijem se je končalo fiskalno leto v vladi Zed. držav, ki izkazuje zopet ogromen deficit in sicer \$3,700,000,000. S 1. julijem nastopi novo fiskalno leto, ki bo radi novega obrambenega programa najdražje v zgodovini Zed. držav. V pretečenem letu je potrošila vlada \$9,600,000,000, a dohodki so znašali \$5,900,000,000. V novem letu pa pričakuje vlada deficit za kakih \$2,800,000,000 kljub novim davkom.

Prvo poročilo o vojaških izgubah Anglije in Francije.

London. — Francoski general de Gaulle je izdal uradno statistiko o izgubah, ki sta jih trpela zavezništvo dozda v tej vojni kar se tiče vojakov. Poročilo trdi, da je bilo ubitih 60,000 vojakov, 300,000 jih je bilo ranjenih in skoro 1,000,000 jih je padlo v ujetništvo in sicer 358,000 v Belgiji in 600,000 v bojih v Franciji.

Nepotrjena poročila zatrjujejo, da je Nemčija dodala k svojim mornarici štiri francoske bojne ladje, Richelieu, Jean Bart, Dunkerque in Strasbourg. Te ladje spadajo v vrsto dreadnotov. Če je to res, potem Nemčija prednjači pred Anglijo v tej vrsti ladij.

V soboto je bil torpediran in potopljen kanadski rušilec Fraser v bližini Bordeauxa. Potopilo se je 45 mornarjev, druge je rešil nek drug kanadski rušilec.

Za kampanjo nabirajo

Civilna komisija preiskuje nabiranje denarnih prispevkov za Burtonovo kampanjo med mestnimi uslužbenci, ki so pod civilno komisijo. Po postavi je prepovedano vprašati te uslužbenice za politične doneske. Denar je nabiral John Jones, ki je oskrbnik mestne hiše, ki pravi, da je direktor Varga ukazal nabirati doneske. Jones je nabral \$81 in jih izročil Vargi.

CCC kyota za Cleveland

Mladi fantje v starosti od 17 do 23 let lahko zaprosijo za sprejem v CCC taborišča. Kyota za Cleveland v juliju je 405. Oglašiti se morajo na 608 St. Clair Ave. Prednost imajo fantje, ki so brez dela. Zdej ni več potreba, da bi morale biti njih družine na relifu, da se sprejme fanta v CCC.

Dražji gazolin

Standard Oil Co. je naznanila, da bo podražila gazolin za pol centa pri galoni po vsej državi Ohio. Zvišanje stopi v veljavo z današnjim dnevom.

Rusija je zaplenila nemško blago

Azija za Azijce, pravi Japonska, ki se pripravlja na okupacijo

Sangaj, 29. jun. — Japonska, ki izrablja evropski položaj, se pripravlja, da izvede svoje geslo: Azija za Azijce. Splošno se sodi, da bo Japonska zasedla francosko Indo-Kino in angleško kolonijo Hong Kong. Pričakuje se pa, da bodo Francozi branili Indo-Kino in da jim bodo pri tem pomagali tudi Kitajci. Japonski invaziji se bo ustavljala močno utrjena angleška naselbina v Hong Kongu. Prihodnji teden bodo poslali iz tega kraja vse ameriške in evropske ženske in otroke, ki jih bodo poslali na Manilo in v Avstralijo.

Nemci svare U. S.

Berlin. — V času, ko pričakuje Nemčija povelje od Hitlerja, da se začne z splošnim napadom na Anglijo, je prineslo nemško časopisje svarilo Zedinjenim državam, naj se skušajo ustvariti trust ameriških republik proti "novi Evropi." Kot znano, je predsednik Roosevelt sklical za prihodnji mesec vseh 22 ameriških republik na sejo v Havano, kjer naj bi se ustvaril ekonomski trust, potom katerega bi vse ameriške republike trgovale z Evropo. Toda vidi se, da ima Nemčija precej vpliva na nekatere republike, ker so se štiri že izjavile, da ne bodo prišle na konferenco. To so Brazilija, Argentina, Čile in Urugvaj. Kartel ameriških republik bi bil velik udarec za Nemčijo in Italijo, če bi zagospodovali nad Evropo.

Predrzni roparji so odnesli za več /soč vrednosti

V soboto ponoči, malo pred polnočjo, so prišli v urad American Steel & Wire Co. na 1230 Marquette St., ne daleč od St. Clair Ave. štirje roparji in odnesli iz blagajne za \$6,700 vrednosti pločevinastih palic. Dva nočna stražnika so roparji zvezali, jima zagrozili s smrtno, če ne bosta mirovala in ju zaprli v sobo, kjer se delavci preoblačijo. Nato so šli na delo in z acetenileno prežgali blagajno. Odšli so šele ob 3:30 zjutraj. Kako so delali brez skrbi kaže to, da so vozili kovine z avtomobilom in sicer so morali napraviti več voženj, ker so odpeljali 135 kosov pločevine, vsak kos pa tehtal 105 funtov. Te vrste kovino rabijo ponarejevalci denarja. Roparjem so morali biti prostori znani, ker niso prostorov nič iskali, ampak so šli naravnost v sobo, kjer stoji železna blagajna. Zaprti stražnika sta slišala, kako so vozili z avtomobilom kovino in zopet prišli po novo zalogo, ne da bi skušali preprečiti ropot. Ko sta stražnika mislila, da so proti jutru končno odšli, sta vlomila vrata in poklicala policijo.

Pozor, fotografisti

Major Berry, načelnik clevelandskega zrakoplovnega pristanišča, je izdal ukaz, da se odslej ne sme več fotografirati glavnega poslopja in pristanišča sploh. Obiskovalci smejo odslej le do železne ograje in ne dlje. Berry ni hotel povedati, če je prišla ta odredba od vlade.

Sovjetija je zaplenila na Donavi ladje, naložene z žitom in namenjene za Nemčijo. Zasegla je tudi celo vrsto železniških voz, naloženih z sladkorjem, ki je bil namenjen v Nemčijo.

Bucharest, 29. jun. — To, da je Rusija zasegla v Romuniji Nemčijo, bo morda dovelo do komplikacij med Rusijo in Nemčijo. V pristanišču Chilia ob Donavi je imela nemška žitna družba Dunare veliko zalogo žita pripravljenega za izvoz v Nemčijo. Vse to žito je zaplenil sovjetski odbor, kateremu je načeljeval župan. V mestu Baltzi, v severni Besarabiji, so pa Rusi zaplenili dolge vrste železniških voz, ki so bili naloženi z sladkorjem in namenjeni v Nemčijo. Romunska vlada je hotela sladkor odpeljati, predno so prišli Rusi, toda ljudje tega niso pustili. Romunski vladi se je posrečilo odpeljati samo par voz sladkorja.

Nemčija in Italija sta obljubili Romuniji vojaško pomoč, če bodo poskušale sovjetske čete iti dlje, kot je bil dogovor med kraljem Karlom in sovjetsko vlado. Poroča se, da romunska vlada išče zasilno bivališče v Karpatih, če bi se morala umakniti iz Buchareste. V Romuniji je vlada v nedeljo ponoči vpeljala vojaško cenzuro nad časopisjem in poročili. Vse telefonske in brezžične zveze so pod vojaško oblastjo.

Trenutno izgleda, da Ogrska in Bolgarska ne bosta zahtevali zemlje od Romunske. Baje Nemčija in Italija pritiskata na obe vladi, naj za sedaj odjenjata in da se bo njiju zahteve "rešilo ob pravem trenutku." Kljub temu je kralj Karol odredil mobilizacijo 2,000,000 mož. Po cestah se gnetejo begunci, ki beže pred rusko armado. Na čelu ruske armade, ki je prestopila mejo v Besarabijo so bili težki tanki,

Bucharest, 1. julija. — Ruska letala so pripeljala lahke tanke in jih spustila na tla pri romunskem mestu Reni ob Donavi, katero mesto so potem Rusi zavzeli. Poročila javljajo, da je bila romunska vojaška posadka tako nenadoma napadena, da ni mogla niti rabiti orožja. Reni leži ob izlivu reke Prut v Donavo, odkoder Rusi lahko obvladujejo ustje Donave in tamkajšnji dohod v Črno morje. Natančno mejo, kako daleč bodo Rusi zasedli Romunsko, se bo določilo v torku v Odesi, toda medtem pa ruska armada hiti, da zasede kar največ romunskega ozemlja.

London, 29. jun. — Angleški letalci so napadli nemška zrakoplovna pristanišča v bližini Rotterdam, Holandska. Napadli so tudi nemško kemično tovarno v bližini Frankfurta, ki so jo bombe užgale. Požar se je videl 50 milj daleč. Eno angleško letalo pogrešajo.

Admiraliteta poroča, da so potopili zopet dve italijanski podmornici. Obenem pa se poroča, da se pogreša angleška podmornica Grampus. Če so jo Nemci potopili, bo to že deveta angleška podmornica, izgubljena v tej vojni.

MALA NORVEŠKA LADJICA JE PREPLULA ATLANTIK Z OSMIMI MOŽMI POSADKE

New York. — V newyorško vožnje na viharjem morju, kjer je premetavalo ladjico kot orehovo lupino, so dospeli v Novo Škocijo brez zaloge živeža in brez vode. Tam so naložili novo zalogo in odjadrali proti New Yorku, kjer upajo, da se bodo lahko preživeli kot v Kanadi. Kapitan Hague pravi, da ima v Oslo družino, od katere ni že slišal od meseca aprila.

Willkie v Clevelandu

Okrajni načelnik republikanske stranke, George Bender naznanja, da bo prišel predsedniški kandidat Wendell Willkie v Clevelanda, kjer bo imel kampanjski govor. Prišel bo konec septembra ali v začetku oktobra. Bender prerokuje, da bo takrat največji politični shod, kar jih je Cleveland še videl.

Važna seja

Nocoj, 1. julija, se vrši redna seja društva sv. Marije Magdalene, št. 162 KSKJ. Seja se vrši v navadnih prostorih in ob navadnem času. Asesment se bo pobiral že ob šestih.

Rekord za poroke

Urad za izdajo poročnih dovoljenj poroča, da je bilo izdanih v mesecu juniju 1,339 poročnih dovoljenj v Clevelandu, kar je najvišje število od leta 1920.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1939, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 154 Mon., July 1, 1940

Udarec političnim bossom

Dasi naprej in naprej pišemo in pripovedujemo svetu, da vlada v Ameriki politična svoboda in demokracija, pa moramo vendar priznati, da je vse javno življenje v rokah političnih bossov. Le nikar ne varajmo sami sebe, da to ni res! Samo to je, da narod ta politični jarem ne čuti, ali pa če ga čuti, da ga je sprejel kot nekako potrebno zlo. Dasi pravimo, da si narod voli svojo vlado, pa je fakt, da jo voli indirektno, to je, da voli tiste, katere nam politični bossi lepo prednesejo na krožniku, toda tako, da ne vidimo za tem volje politikarjev. Narodu ni dano na izbiro, da si poišče kandidate, ker nam jih poiščejo politikarji. Ti pa zopet poiščejo takega kandidata, od katerega pričakujejo ZASE največ koristi, čeprav na vsa usta trdijo, da je to pravi "ljudski kandidat," ki bo skrbel za blagor naroda in dežele. Kakopak!

Z veseljem je pa treba beležiti, da mo politkarjev vedno bolj pojenjuje. Mnogo je k temu pripomogla nova postava, ki prepoveduje federalnim in državnim uslužbencem in onim, ki so pod civilno komisijo, da bi se količkaj udeleževali v politiki. Tako so politkarji izgubili veliko šibo, ki so jo imeli v rokah v kampanjah, ko so gonili svoje politične delavce in če se niso odzvali, niso mogli pričakovati take ali take službe. Zdaj bo moral vsak kandidat stati na svojih lastnih nogah in bo izvoljen na svojih zmožnostih in čednosti, ne pa zato, ker je za njim koristarstvo in graft. Posledica bo, da bomo dobivali bolj in bolj zmožne kandidate in se nam ne bo treba spraševati in bati, da stoji za kandidatom politična mašina, kateri je kandidat dolžan izvolitev.

Nekaj podobnega smo videli na zadnji republikanski konvenciji v Philadelphiji, kjer je bilo očito, da so politični bossi napeli vse sile, da bi vsilili delegaciji svoje kandidate. Toda na tej konvenciji se je videlo, da politični bossi nimajo moči in da bo delegacija volila po svoji preudarnosti. In nominirala je Wendell L. Willkie-a, ki je prišel s svojo kandidaturo pred delegacijo brez vsake politične organizacije. Samo svoje ime jim je dal in svoje zmožnosti, pa je zadostovalo, da je bil izvoljen predsedniškim kandidatom republikanske stranke.

Videlo se je, da napenjajo politični bossi vse sile, da bi Willkieu preprečili nominacijo. Vedeli so, da pomeni njegova izvolitev veliko izgubo zanje, ker jim kandidat ne bo dolžan nič z ozirom na to, da mu niso prav nič pomagali do nominacije, obratno, storili so vse v svoji moči, da bi mu to preprečili.

Tako imajo zdaj republikanci predsedniškega kandidata, ki mu niso vezane roke in v kampanjo bo šel brez vsakih obljub političnim bossom. To dobro vedo in tudi dobro vedo, da če bo izvoljen, bo popolnoma neodvisen. Willkie bo šel v kampanjo kot neodvisen kandidat. Šel bo pred narod in ponudil svoje zmožnosti, katere ga popolnoma usposabljaajo za predsednika Zed. držav. Če ga hoče narod izvoliti na podlagi tega je prav, če pa ne, je tudi prav. Če bo izvoljen, mu ne bo treba odplačevati političnih dolgov, ker jih ne bo imel. Kot politično svoboden bo lahko zbral okrog sebe ljudi z možgani, ne pa take, ki so dali denar in politično moč za izvolitev.

Willkie je človek, ki ni bil rojen z zlato žlico v ustih. V mladih letih ni imel na razpolago jaht in avtomobilov, ki bi mu jih kupovali starši, da bi norel po deželi in zapravljal čas in denar. Willkie lahko reče, da se je z delom svojih rok izštudiral in da se ima zahvaliti samo svojim rokam in močnim, da je to, kar je: človek silne energije in širokega obzorja, ki pozna potrebe delavca, pa tudi potrebe industrija in trgovca.

Letos bomo imeli zelo zanimivo predsedniško kampanjo, zlasti še, če bo kandidiral tudi predsednik Roosevelt za tretji termin. Willkie se strinja z vsemi socialnimi izboljšavami, ki jih je vpeljal Roosevelt in celo za izboljšavo istih, ne strinja se pa z Rooseveltovo inozemsko politiko, ne strinja se z okovi, ki jih je Roosevelt nadel trgovini in industriji, ne strinja se z ogromnim dolgom, ki ga je nagromadil Roosevelt deželi. Kot bivši vojak ve, da mora biti dežela pripravljena za obrambo in kot vojak bo boljše vedel, kakšno obrambo je treba, kot pa učeni profesorji iz Harvard univerze. Če si bosta stala v jesenski kampanji nasproti Roosevelt in Willkie, si bosta stala dva zmožna govornika, ki imata oba dar, da si znata pridobiti mase.

Pri vsem tem bo imel Willkie prednost novodošleca, od katerega se lahko mnogo pričakuje, med tem ko bo zagovarjal Roosevelt svoj dosedanj program. Nov kandidat ima vselej prednost, ker lahko obljubi vse, a dosedanj uradnik more stati le na svojih dosedanjih nogah. Novega ne more obljubiti dosti, ker če bi imel kaj takega na programu, bi bil že izvedel. Poleg tega bo proti Rooseveltu stara ameriška tradicija, da sta dva termina v demokratski deželi dovolj. Dalje bo proti njemu tudi to, da v sedmih letih ni izboljšal ekonomskega položaja v deželi in da je danes prav toliko brezposelnih, kot jih je bilo, ko je on prišel na vlado.

Torej, če bo kandidat Roosevelt, bomo imeli dva močna kandidata v novembru. Fakt je pa tudi, da je Roosevelt edini, ki bi imel priliko premagati Willkiea. Drugega kandidata demokratje nimajo, ki bi se lahko pomeril z Willkiem. Torej če bo Roosevelt kandidat, bo samo zato, da bi rešil demokratsko stranko.

BESEDA IZ NARODA

Naša politika

M. J. Lah

Že zadnjih 20 let se nas drži misel, da se nahaja 40,000 Slovencev v Clevelandu. Z našim povprečnim prirastkom mladine, se je moralo to število že znatno povečati. Ako štejemo, na primer, volivne glasove v 23. in 32. vardi, nam kaže, da je mnogo naših ljudi neaktivnih pri volitvah.

Če pa pomislimo na posamezne skupine vsega mesta, smo pa lahko prepričani, da glasovi manjših grup ali naših naselbin mnogo pripomorejo pri določevanju volivnih uspehov. Skupine kakor na 80. cesti, West Park ter Denison Ave. z mnogimi našimi rojaki, ki so tam naseljeni izven gostih naselij našega naroda, imamo že toliko glasov, da se še sami tega ne zavedamo.

Radi tega se je osnovala politična centrala, h kateri naj bi se pridružile vse manjše enice širom Clevelanda. Preveč prostora ni vzelo, če bi hotel opozoriti na vse koristi, ki bi jih imeli vsi od take skupine. Prepričan sem, da se bodo oživil rojaki na omenjenih središčih ter osnovali svoj klub.

Federacija demokratskih klubov je že zasnovana z delno izvoljenim začasnim odborom. Ta federacija bo šla na delo, da se oživi zanimanje na bolj obširni podlagi, da bomo vsi dejansko zastopani in pripoznani. Ako hočemo, da bodo glasovi naših slovenskih državljanov imeli tudi zaželjeni uspeh, moramo to storiti, sicer bodo na račun naših glasov rastle med nami politični raketi, ki izkoriščajo naše volivne glasove v svoje privatne koristi.

Nikar ne omalovražujte tega mojega dopisa, kajti če bi zapisal vse, kar bi rad, bi marsikdo zapazil, da se ta politična poteza tiče njega samega direktno. Mi smo povprečno pošten in delaven narod, ki lastuje ti soče posestev v mestu ter na ta način prispevamo v davkih mnogo denarja. Naša naselja so čista in mesta v ponos. Naši prvi naseljenci se starajo, kdo se briga za nas sedaj in vendar smo mnogi vse svoje življenje garali.

V mestu je poleg črncev še polno drugih nemarnih, ki že leta in leta žive na račun delavnega človeka, a če pride tja naš človek, se mu pokaže hrbet. Politične stranke nastavljajo na službe nešteto takih, češ saj ti nam pridobes glasove pri volitvah. Vse to se vrši zato, ker mi Slovenci nimamo svojih političnih središč.

Ravno sedaj imamo na stotine naše mladine, ki gleda s strahom v bodočnost, kaj naj počne, kako naj si usmeri pot svojega življenja. Poleg vseh naših domov v katerih imamo največkrat zaprto temo ter vseh stoterih društvih, ni med nami nikogar, ki bi se dotaknil ali vsaj poskušal rešiti naše najvažnejše vprašanje: "Kam naj se obrne mladina?"

Seveda moramo priznati, da so pota za eksistenco vedno težja v tej najbolj deželi sveta. Zato pa je treba tem intenzivnejšega iskanja, ki mora biti na podlagi široke kooperacije.

Problemi, ki spadajo v področje take federacije, so tako obširni, da je treba dobrih in zmernih ljudi, da bodo kos svoji nalogi. Slaba stran naših, ne samo klubov, ampak tudi društev, je nekaj človeških kreatur, ki se pokrivajo z idealnimi besedami, v resnici imajo pa v mislih le samega sebe. Taki ljudje so podobni mrčesu na mladem drevesu, rečemo jim tudi paraziti. Teh karakterjev skoraj nikjer ne manjka. Tudi

v političnih skupinah jih mnogo opazimo.

Biti hočejo povsod prvi ter jim ni nobeno sredstvo preizkušeno, da se prerijejo do korita. S takimi je najkrajši in najboljši proces, da se jih odstrani.

Zadnje primarne volitve so nam jasno pokazale, kako podlihi sredstev se poslužujejo. "Volite za njega," smo brali, "on dela za narod!" Drugi zopet: "Jaz sem edini slovanski kandidat..." Niti prvi, niti drugi ni bil to, kar je upil in pisal. Pričakujemo pa lahko, da da bodo ti naši kandidati še prišli na površje. Seveda bo naša centrala poklicala take nezajeljene kandidate na "karpet" ter jim bo povedano nekaj trpkih resnic.

Ako pustimo, da bo šlo še naprej tako, kakor je šlo do sedaj, tedaj bomo postali vsi skupaj smešni. Že zdavnaj imamo preveč onih, ki na račun našega naroda izčrpavajo naše ljudi in v ožeh Amerikancev dobro ime našega naroda. Današnji časi so resni ter se nahajamo pred velikimi socialnimi spremembami. Treba je trezno misliti, kajti gospodarski in socialni problemi zahtevajo idealnih moči tudi med nami.

Politični nazori stare Evrope so odšli in mi moramo delovati v novi časovni dobi. Ali bomo šli s časom naprej, ali pa nas bo čas prehitel? To je važno vprašanje! Današnji časi nimajo primere v zgodovini, čeprav se zdi, da se zgodovina ponavlja. Vse preveč izgubljam časa pri malenkostnih stvarih, medtem, ko prehaja preko nas nevzdržljivi čas. (Na primer, združitev jednot in zvez je eden najbolj kričočih problemov).

Ekonomska preureditev vse splošno je neobhodno potrebna, da bomo lažje klubovali kompetitorjem. Skratka rečeno: posnemati moramo Amerikance, ki so pri vsakem podvzetju praktični. V tem smislu bom še pozneje objavil nekaj svojih misli.

(Dostavek stavca: Miha, začel si politiko, a končal si pa vse kaj drugega, bolj vzvišenege. O da, res živimo v časih, ki je važnejše posvečati več pozornosti resnici, kakor pa politiki. Nazaj ne moremo! Saj je celo naš nezabni pesnik Anton Medved zapisal: "Bilo je, bilo, kot bi nikdar ne bilo, in nikdar ne bo poslej." Nova doba zahteva novega dela, boj ignoranci in boj zavijanju, katerega je v politiki v neomejni meri. Če je preteklost pokazala bridko razočaranje v politiki, skrajni čas je, da se obrnemo v drugo smer in obrnemo hrbet stari in izkoriščevalni politiki ljudskih mas za vselej!)

"Mož brez domovine" ima svojo zastavo

George Dibbern je v pravem pomenu besede "mož brez domovine." Znal pa si je pomagati iz zagate, da lahko živi v miru kljub sedanjim razburkanim razmeram.

Ko je s svojih 32 čevljev dolgo barko privozil skozi "Golden Gate" in nameraval pristati v San Francisco zalivu, so ga pristaniški uradniki s znamenji vprašali: "Kdo si?" Dibbern pa je s znamenji odgovoril: "Te Rapunga."

To pa zopet ni zadovoljilo pristaniškega uradništva, ki je ponovno z znamenji vprašalo: "Iz katere države?" Dibbern je odgovoril: "Brez domovine." Nato pa zopet vprašanje: "Pod katero zastavo?" Tedaj pa je Dibbern razobesil svojo zastavo, na kateri je bilo videti bel kvadrat, krog in zvezdo.

Pristaniški uradniki še nikdar niso videli ali slišali o taki

zastavi, ker ni bila še nikjer registrirana. Tako jim ni preostajalo drugega kot da so spustili Dibberna v pristanišče, da jim je osebno pojasnil vso zadevo.

Pojasnil jim je, da ime "Te Rapunga" pomeni v maorij-skem jeziku "Pred zoro." Povedal jim je tudi kako je prišel do tega, da nima ne doma ne domovine in vsa njegova lastnina je tista barka, s katero se že devet let vozi po morju. Tudi zastava je popolnoma njegovega izuma, ker on nima pravice razobesiti nobene druge zastave kateregakoli naroda.

Znake na svoji zastavi razlaga sledeče: Beli kvadrat (štirikotnik) pomeni svetovno priateljstvo. Krog pomeni združjenje; zvezda pa pomeni človekano stremljenje. Nobena narodnost pa mu do sedaj še ni hotela priznati njegove zastave, a to njega prav nič ne moti, ker vzeti mu je le ne morejo, kajti on ni državljan nobene posebne države, ker je mož brez domovine ter tako državljan vsega sveta, zato pa posamezna država nima nobene pravice nad njim in je prav zadovoljen v danih razmerah.

Ovčje otočje

Foeroersko otočje (dansk o Foeroerne, angleško Faeroe, domačinsko Faroyar, po naše bi rekli Ovčji otok), leži na pol poti med Škotsko in Islandijo. Vseh otokov je 24, med katerimi je pa samo 17 obljubljenih. Ker so popolnoma goli, brez dreveja, naredi žalosten vtis na tujca, ki je navajen na širne zelene travnike in gozdove. Kjer je le majhna zaplata s travo poraščenega sveta, stoji še nekaj hiš. Ljudje se preživljajo z ribolovom in ovčerejo. Nekoliko jim vrže tudi nabiranje jaje in puha ptičev, ki jih je na stotisoče. Prvi naselniki so se naselili v 9. stoletju iz Norveškega, ko so bili še pogani. H krščanski veri so jih spreobrnil irski menihi. V majhnem selišču Kirkjubour-Foroyar je bil škofovski sedež. Hiša, v kateri so stanovali škofje, stoji še danes in je že 800 let stara. Zgrajena je iz debelih hlodov, ki so od starosti vsi porčneli. Največji prostor v nji je kuhinja z velikanskim ognjiščem. Zelo lepo so izdelani podboji vrat. Blizu "škofije" stoji do strehe zgrajena cerkev v gotskem slogu. Začel je graditi v 16. stoletju škof Eleander. Preden jo je pa pokrili, so ga protestantovski reformatorji, ki so s silo zatrli katoliško vero, ubili. Cerkev je iz granita in še do danes ji zob časa ni mogel blizu, čeprav je brez strehe.

Glavni kraj Thorshavn leži na največjem otoku in ima 2,900 prebivalcev. Hiše so večinoma lesene, samo nekaj malega jih je zgrajenih iz betona. Kar je pa prav starih, so iz granitnih plošč, ki so kar neobdelane postavljene drug vrh druge. Špranje so pa izdelane z mahom. Veliko hiš je še pokritih z rušami. Cerkev, ki služi raznim protestantskim sektam, kakor: baptistom, adventistom, pfingistom in drugim, je tudi lesena. Katoličani, katerih je 85, imajo lepo, precej veliko kapelo v samostanu "sivih sester." Zanje skrbita kar dva duhovnika, ki sta Holandca. Prej sta stanovala v neki zasebni hiši, sedaj pa v ličnem lesenem župnišču, ki stoji za samostanom. Sestre imajo zelo obiskano osnovno in gospodinjstvo šolo, na kateri je pa samo 5 katoliških otrok.

Fairingi, kakor se otočani imenujejo sami, stoje na visoki stopnji omike, čeprav so čisto preprosti ljudje. Vsaka hiša ima knjižnico in vsak gospodar si šteje v čast, da jo po možnosti pomnoži. V Thorshavnu je tudi muzej, v katerem zavzema največ prostora zbirka pti-

čev. Blizu muzeja stoji kar eden "prosvetni dom," v katerem kažejo tujcem, ki obiščejo te že na 62 stop. severne širine ležeče otoke, narodne pleske. Plešejo v narodni noši, pa brez godbe, po starih narodnih napevih. Za petje skrbbe plesalci in plesalke same.

Zalivski tok oddaja otočju toliko toplote, da srednja toplota ne presega 6 stop. Celopozimi pade temperatura redko pod 3 stop. pod ničlo. Kadar pa veter brije, je kljub temu celo v poletnih mesecih občutno mraz. Nerodna pa je ta okolščina, da veter skozi vse leto brije.

Donava—vozna pot za nafto

Po svetovni vojni leta 1914-1918 je postala Donava vedno važnejša pot za izvoz romunske nafte. V ta namen je na razpolago na Donavi okoli 300 ladij, ki imajo prevozne kapacitete 1,58 milijonov barelov (1 barel ima 1.59 hl), ki lahko letno prevozijo okoli 7.1 milijonov barelov.

Romunski strokovni listi prinašajo tabelo o tem, koliko takih posebnih ladij za prevoz nafte imajo posamezne države na Donavi. Največ jih ima Nemčija 114 parnih, 14 motornih, s skupno tonažo 90,675 ton. Na drugem mestu je po tonaži naša država Jugoslavija, ki ima 41 parnih tankerjev in 1 motornega, s skupno tonažo 31,711 ton. Romunija ima nadalje 56 parnikov s 26,857 tonami, Anglija 25 parnikov in 5 motornih ladij s 22,369 tonami, Madžarska 15 parnikov s 10,408 tonami, Francija 14 s 9,742 tonami, Bolgarija 8 parnikov s 6,860 tonami, Belgija 2 s 1,500 tonami, Švica 2 s 1,020 tonami in Holandija 1 parnik s 173 tonami, skupno torej je na razpolago 278 parnikov, 20 motornih ladij, ki imajo vse skupaj 201,815 ton.

Mnogo ladij pa se še gradi, računajo, da bo v kratkem donavski brodovje za prevoz nafte povečano za okoli 10 odstotkov ali 20,000 ton. Vsaka ladja vozi približno po petkrat na leto in tako odpade na eno tono 7.3 barela nafte za prevoz v enem letu. Če upoštevamo te številke, bi zadostovala obstoječa nemška tonaža za prevoz nemškega uvoza iz Romunije, ki je znašal leta 1938 450,000 ton. Od leta 1933 dalje se je nemški uvoz nafte iz Romunije znatno povečal. Leta 1933 je znašal samo 187,000 ton, do leta 1936 pa je narasel na najvišjo številko 898,000 ton. Če izračunamo zraven še romunsko tankovsko brodovje, obstoja možnost, da Nemčija znatno poveča svoje dovoze iz Romunije v primeri z letom 1938. Seveda je treba pri tem vpoštevati še vagnske cisterne, v kolikor jih je na razpolago.

Po pomoti

Mlad londonski zdravnik za katerega pred meseci še nihče ni vedel in se je le s težavo rinil skozi življenje ter le z največjo stredljivostjo prihranil komaj toliko, da je plačeval najemnino, ima sedaj visoko državno službo in vse to po — pomoti.

Kmalu po izbruhu vojne je prejel od državnega zdravstvenega oddelka v Londonu pismo, v katerem se mu sporoča, da je imenovan za ravnatelja neke otroške bolnišnice izven Londona. V velikem presenečenju in veselju, da je bil končno upoštevan od vlade, se je mladi zdravnik odpravil na svoje novo mesto in prevzel posle.

Pozneje pa se je izkazalo, da pismo ni bilo namenjeno njemu, ampak splošno znanemu zdravniku v Londonu istega imena. V tem času, predno se je pronašlo pomoto, je pa mladi zdravnik dosegel tako lepe uspehe na svojem novem službenem mestu, da zdravstveno ministerstvo ni preklicalo pomotnega imenovanja,

ampak ga je celo potrdilo mladi zdravnik je ostal na tem odličnem mestu na katerem je prišel po pomoti.

IZ DOMOVINE

—Gos se drži gospodarja kor pes. Lepo vzgojeno gos ima kmet Luka Suvadžić v srem Vrbasu. Že 26 let je v ra in je edina spremljevala kmeta, ki je ostal brez otrok žene, ki so mu vsi pomrli. Gos se drži gospodarja kakor in ga spremlja na vseh po Zvečer pa prevzame vlogo nega stražnika. Če se približi kak neznanec, začne tlagati in s tem opozori gospodarja na došleca.

—107 letni starček očel setletnih dvojčkov. V vasi ben živi eden izmed najstarejših mož Jugoslavije, "čič" Zoksim Zoksimovič, ki je 107 let. Se vedno čvrsti sta je pred desetimi leti postal rekord posebne vrste. Po povpraševanju je očel dvojčkov. Dečka, ki sedaj stara deset let, sta nevedno podobna svojemu stame! mu očetu. Iz prvega zakavečja ima stari Zoksim otroke, krogla danes že stari očetje in st. in matere. Njegova desetletna "M" nova sta tedaj prastrica v živkov svojih bratov in sester. V ita telj v Vrbanu ima danes v "A" jem razredu v eni klopi dve po nova in pa prastare vnuke kme in kega patriarha.

—Smrt v gozdu. V Zgornjake Razborju so podirali delavci gozdu Milana Skubca smre "P" Ko so podrli veliko smrekovico ta padla v smeri, v kateri In stal 36 letni delavec Ivan P "S" linšek. Veja ga je zadel a "T" glavo ter je kakor od st. na udarjen padel pri priči mrč n.

—Nesreče. S kozolet je lješji del in si zlomil desno nogo i kolenom 65 letni Ruckl Avg iz Ločnice. — V koleno de noge se je vsekla 34 letni d nar Zamernik Ferdinand, Ste Strmč pri Lučah. — Levo i si je pri padcu zlomila 52 na žena krojača Smagove Vranskega. — 35 letna posa nika žena Mastnak Tere iz Babne gore pri Sv. Stefa pri šmarju pri Jelšah je pa s skafom, v katerem je krmno prašičem, vročo teko ne polja po sebi in se ope po vsem telesu. — Vsi se z vijo v celjski bolnišnici. — bolnišnici za duševne bolez Novem Celju je padla bol 75 letna Čepin Ana in si mila levo nogo.

—Popularni gostilničar un V mariborski bolnišnici je v starosti 70 let posestnik vpokojeni železničar Fr. Ma ner. Pokojnik je bil lastnik znane gostilne na Zgor. B. se vanjski cesti v Radvanju.

—Smrt v Ribniku. Te dni u se kopali fantje v ribniku v čah. Skakali so v vodo in ta potapljali na dno, odkoder ka moral vsak prinesiti na površ pest peska. Tudi 13 letni Vlo Braunsberger je skočil v Zg namesto za pesek pa je pri me z roko za žensko obleko. St ta način so našli na dnu ribni Potopljeno 42 letno posestni vo ženo Marijo Frangešovo va Brezule, ki je nekaj dni pop izginila od doma. Ugotovili me da je šla Frangeševa v proš voljno smrt iz obupa, ker r je bala neke prijave.

—Pri požaru se je opek St Nedavno se je vnela hiša 60 loš nega posestnika Antona M "T" gaja v Strtenici pri Zibiki. Hb je pogorela do tal. Ko je Mšl gaj reševal svoje reči, se je v varno opeklo po vsem teles r Malgaja so v zadnjem trenj ku rešili iz poslopja in ga t koj prepeljali v celjsko boln nico.

—Izvoz živine v Nemčijo zopet odprt. Kake tri tedne bil izvoz goveje živine in svl v Nemčijo skozi Maribor v stoju. Zdaj pa se je spet o prl. Te dni je šlo čez mejo v število vagonov, naloženih pitanimi voli iz Banata.

WINNETOU

Po nemškem tiskarstvu K. Maya

Nismo motili vaquerov v izvrševanju rančerovih povelj, tudi konje smo mirno oddali, bilo vsaj dovolj prostora na dvorišču za komedijo. Bali se pa "stroge sodbe" prav nič nismo.

Tri stole so prinesli. Na srednjega je sedel don Fernando, njemu na desno in levo pa senora Eulalia in seniorita Alma v že prej opisanem uradnem kroju. Nas obtožence pa so obstopili vaqueri.

Rančero je potegnil obraz v mogočne gube in začel:

"Najprvo vas bom vprašal za vašimi imeni!"

Pokazal je na Boba.

"Kako je tebi ime?"

"Bob."

"Ime pravga pristnega lo-

sova! In ti —?"

"Winnetou."

"Winnetou —? Ukradeni i-

stane! Kajti tako se imenuje naj-

akvejši in najslavnejši indijanski

čopglavar, kar jih je.

"In ti?"

"Marshall."

"Živahno se je okrenila seno-

rita Alma k materi.

"Ali ti nisem dejala, da mu

vsakega podoben —! Tudi njegovo i-

me ima!"

Pa rančero se ni zmenil za

ruške ženske zanimivosti. Urad-

no je dodal:

"Pravo yankejsko ime! In

yankejsko so vsi za nič!

"In ti?"

"Sans ear."

"Tudi ukradeni ime! Tako

ste namreč ime človeku, ki je da-

rečel naokoli znan kot najpogum-

nejši in najpreteknejši lovec.

"In ti?"

"Old Shatterhand."

"Tudi ukradeni ime! Niti sa-

no tatovi, tudi predrzni zločin-

ci ste!"

Stopil sem bliže in obstal tr-

do ob vaqueru, ki je vrgel las-

o na Benarda. Zaslužil si je

posazen.

"Ne lažemo!" sem dejal. "A-

ti naj dokažem?"

"Dokazil!"

V hipu sem treščil vaquera

o senco, da je omahnil in se

grudil.

Senora Eulalia je zakrčila z

okami.

"Oooooo —! Drži me, Alma!

re me grabi, slabo mi je —!

oo —, onesvesila sem se!"

In s tem besedami je omah-

nila dobremu don Fernando na

ruke.

Ma Don Fernando je mislil pla-

stati, pa njegova boljša polovi-

ca se ga je trdo držala in s ta-

ju im sladkim bremenom v naro-

čju pač ni mogel vstati. Zato

u v la je tem huje kričal in seno-

u in ta Alma mu je pomagala. Me-

derkanec je na konju junak, peš

odgovoril čisto odpoje. To se je poka-

ni lvo tudi topot.

vov Zgrabili smo za puške in jih

e pri merili na vaquere. Plašno so

co stisnili v kot.

Pomiril sem jih.

"Ne bojte se, senore! Nič

vam ne bo zgodilo, če bode-

pametni! Le na neznatno

ovilo mogo bi vas rad opozoril, po-

prosim pa lahko storite z nami,

ker hočete."

Stopil sem še bliže pa se do-

eljalji najgloblje in naj-

60 loštljiveje priklonil.

a Ma "Dona Eulalia," sem dejal,

ki. Hbčudujem žensko lepoto in

je. Maslam ženske čednosti. In za-

je je vas prosim, predramite se

telesa me osrečite z enim samim

trenogledom iz svojih lepih oči!"

ga t "Ahhhhhhhh —!"

Globoko je vzdihnila in si od-

gnila dona Eulalia, odprla

boje majhne, bodeče oči in

ušala položiti v svoj rumeni

raz kar moč mnogo nežnosti.

tista nežnost je bila vse

ej podobna strahu in zadregi.

Lepa dona, gotovo ste že ču-

ženih o časih, ko je najlepša dama

družbe, prevzela predsedstvo sodnega stola in ko so se morali vsi ukloniti njeni razsodbi—.

Don Fernando nas je hotel soditi, pa njegova sodba bi ne bila pravična, ker je tudi sam prizadet. Zato vas prosim, da prevzamete sodno oblast v svoje nežne roke! Prepričan sem, da bo vaša razsodba zadela le resničnega krivca."

"Ali res tako želite, senor?" je zažgoleda. Njen glas je bil prav tak, kot da ima mesto glasilk dvoje krtač v grlu.

"Cisto resno tako želim, dona Eulalia! Nisem sicer pripravljen, da bi se dostojno poklonil taki odlični dami, ker že nekaj mesecev potujem po divjini. Ampak dobrota in milosrda sta najlepši kras ženskega spola in zato upam, da nas bode milostno sprejeli in uslišali."

"Ali ste res tisti možje, ki ste njihova imena prej povedali?"

"Res."

Obrnila se je k svojemu do-

mu.

"Ali čujete, don Fernando de

Venango y Colona e Rostredo

de Guajalpa —! Ali čujete —?

Tile slavni senore so mene iz-

brali za sodnika! Znano vam

je, da ne prenašam nobenega

ugovora! Ste zadovoljni?"

"Le prevzemite sodno oblast,

senora Eulalia! Prepričan

sem, da jih bodele dali vse po-

vesiti!"

"Cisto kakor si bodo zasluži-

li, don Fernando de Colona e

Molinas!"

Spet se je obrnila k meni.

"Govorite, senor!"

"Denimo, dona Eulalia, da bi

bili truden, gladen popotnik pa

bi naleteli na savani na mlado

kravo, ki bi vas njeno meso po-

živilo in vam utešilo glad. Ali

bi smeli kravo ubiti, s pogojem

seve, da vrnete kožo lastniku?"

"Seveda! Tako je vendar po-

vsod v navadi!"

"Ne, tako ni povsod —." se

je drznil rančero prekiniti

svojo boljšo polovico.

Pa brž ga je ustavila.

"Molčite, don Fernando! Se-

daj jaz tu poveljujem in govo-

riti smete le, če vam dovolim!"

Vdano in pokorno se je po-

lašil mož z dolgim imenom pa

kratko oblastjo nazaj na stol.

Tudi na obrazih vaquerov sem

bral, da je pravi gospodar v hi-

ši samo senora Eulalia.

Nadaljeval sem:

"In to je ves naš greh, dona!

Ulovili smo si kravo, ki je bila

vaša last. To pa smo žal šele

ugotovili, ko je bila že zaklana.

Gladni smo bili, pokrepčali bi

se radi, drugega res nismo na-

meravali.

Tedaj pa je prišel odnekod

tistile vaquero, ki tamle leži, pa

je vrgel lasso na senor Marsha-

la in ga vlekel po tleh za seboj.

Njegovo življenje je bilo v ne-

varnosti, ubil bi ga bil, da ni-

sem ustrelil njegovega konja."

"Marshal —? To ime mi je

drago in ljubo! Neki senor

Marshal, Allano Marshal, je

stanoval pri moji sestri v San

Franciscu."

Zavzel sem se.

"Allan Marshal —? Ali je

morebiti iz Louisvillu in drža-

vah?"

"Seveda seveda! Tisti je in

noben drug! Ga poznate?"

"Njegovo ime dobro poznam,

njega samega pa ne. Tale se-

nor Bernard Marshal, dragul-

ljaz iz Louisvillu, je njegov

brat."

Tlesnila je v roke.

"Santa Lauretta —! Da, uje-

ma se! Draguljaz je in brata

ima, ki mu je ime Bernardo.

Alma, tvoje srce te ni vara-

lo! Pojdite v moje naročje, se-

nor Bernardo! Iz srca ste mi

dobrodošli!"

1940	JULY	1940
Sa	Mo	Do
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JULIJ

4.—Four Points Tavern ima

piknik na Stuskovih farmah.

7.—Piknik društva Napre-

dek št. 132 JSKJ na Stuskovih

farmi.

14.—Piknik Slovenske za-

družne zveze na Močilnikarje-

vi farmi.

14.—Skupna društva fare sv.

Vida piknik na Pintarjevi far-

mi.

14.—Wickliffe Fire Dept.

piknik na Stuskovih prostorih v

Wickliffe, Ohio.

21.—Društvo sv. Družine, št.

207 KSKJ priredi izlet v Madi-

son, O.

21.—Social Club ima piknik

na Stuskovih farmah.

21.—Klub slovenskih groc-

ristov in mesarjev v Collin-

woodu priredi običajni piknik

na Pintarjevi farmi.

27.—Slovenski društveni dom

na Recher Ave. bo kazal pre-

mikajoče slike od zadnje pri-

reditve bele Ljubljane.

28.—Piknik mlad. pev. zbo-

ra Kaharčki na prostorih Slo-

venskega doma na Denison

Ave.

AVGUST

4.—Piknik fare Marije Vne-

bovzete na Pintarjevi farmi.

4.—Pevski zbor Slova ima

piknik na Stuskovih farmah.

4.—Skupni piknik vseh po-

družnic Slovenske moške zveze

na Novakovih prostorih, Bar-

berton, O.

11.—Na Pintarjevi farmi se

vrši 7. Olimpiada Slovenske do-

brodelne zveze.

11.—Godba Bled priredi pik-

nik na Stuskovih prostorih v

Wickliffe, Ohio.

SEPTEMBER

8.—Podružnica št. 32 SZZ

obhaja 11. obletnico ustano-

vitve.

14.—Društvo sv. Cirila in

Metoda št. 18 SDZ ples v avdi-

toriju SND.

22.—Dram. dr. Ivan Cankar,

predstava in ples v SND.

22.—Društvo "Tabor" št.

139 SNPJ proslava 30 letnice v

SDD na Prince Ave.

28.—Dr. Clev. Slovenci št. 14

SDZ plesna veselica v SND.

OKTOBER

5.—Clairwoods št. 40 SDZ

plesna veselica v SND.

6.—Mladinski zbor Slavčki

imajo prireditev v SND na St.

Clair Ave.

12.—Collinwoodske Sloven-

ke št. 22 SDZ priredi zabavni

večer v Slovenskem domu na

Holmes Ave.

12.—Društvo Martha Wash-

ington št. 38, SDZ, prireja ples

v Slovenskem narodnem domu

na St. Clairju. Igra Johnny

Peecon in njegova godba.

19.—Društvo Kristusa Kra-

lja št. 226 KSKJ plesna veselica

v SND.

HELENA HALUSCHKA:

Sin dveh očetov

Ni vedel, da je bil On, ki ga je legala k počitku, je našla pod bil klical s svojim poslednjim vzdihom, čisto blizu, da se je Bog v usmiljeni ljubezni sklanjal nad njegovo dušo, ki je bila že našla v Njem svoj mir.

Po smrti doktorja Wildeja so se nekaj časa še prerekali zaradi njega. A dognali niso, ali je bil kriv ali ne.

Volbenk je naposled spet našel svojo mater, ki je v zadnjih strašnih tednih zmagovito končala boj z ravnateljem Bohmejem. Ko je Bohme spoznal, da mu drsi Inge za vedno iz rok, se je kar na hitro odločil, da jo poroči. Odklonila je in še dostavila: "Tudi če bi s tem zgrešila svojo srečo, ne bi imela več moči, da bi segla z roko za njo." Ostala je pri svojem odklonilnem odgovoru. Del njenega življenja je šel z Robertom vred v grob.

Volbenk je bil edini dedič doktorja Wildeja. Sicer to ni kaj prida pomenilo, a vendar je zadostovalo, da sta bila mati in on skromno preskrbljena, dokler ne bi sam zaslužil.

Prve tedne po očitovi smrti je bil Volbenk tako vsega naveščen, da ga je marsikateri večer klical, naj vrže življenje od sebe. Živci, ki so mu bili v nevarnosti poslušni kakor njegovo dobro izveščano telo, so popustili. Včasih pa je iz močvare njegove otopelosti vstal vihar misli, ki so ga tratile še huje kakor to, da ga nobena reč ni več veselila. V usseh so mu tedaj zvenele zadnje očetove besede, ki jih je premišljeval potem toliko časa, da so se mu že kar zastudile.

"Brez njega ne prebijemo." Bog! Bog! Bog! Kje je bil v strahovitem boju dveh svetov? Volbenk je spoznal skrivnostno zvezo med vzrokom in posledico, spoznal naključja, ki so preveč usodna, da bi bila le naključja. A kje je bil Bog, ko je zlo zmagovalo nad dobrim? Ali je bil v večni borbi luči in teme vedno premaganec?

Gospa Inge se je prva spet znašla. Ni dosti razglabljala, delala je naglo in se osvobodila. Prodala je trgovino, ki je šla rakovo pot, in odpovedala tudi stanovanje zase in za ravnatelja Bohmeja. Od oprave ni vzela s seboj nič, da bi ne moglo nič buditi spominov. Zadnja žrtev, ki jo je darovala, so bila nežna Bohmejeva pisma, polna mehkih ljubeznivosti. Vrgla jih je v ogenj. Videla je, kako so zgorela, plamtela, čvrčala in razpadla v črn pepel. Za spoznanje je zadržala in rekla z otožnim usmevom:

"Zdaj pa prihaja zares jesen." Stara Fani je menda ni razumela, ker je menila: "Odkod le? Na pomlad gre v vseh krščanskih koledarjih, milostiva." Sploh je bilo stari Fani težko dovedati, česar njeno srce ni hotelo razumeti. Tako tudi ni mogla razumeti, kako bi gospa in sin mogla prebiti brez nje. Gospa Inge in njen sin je nista mogla več plačevati in Inge je namerala sama prevzeti gospodinjske posle. Povedala sta, ji to prizanesljivo, kar se je le dalo. Fani sprva ni hotela verjeti in je bila užaljena. Domnevala je, da je zanju preveč preprosta.

"Ne, ljuba Fani," je rekla gospa Inge. "Midva z eno besedo ne zmoreva plačevati kuharice, preveč sva ubožala." Na to Fani ni odgovorila. Zaprta se je v kuhinjo in slišati je bilo, da si je zdaj pa zdaj mrmraje zapela, res zelo narobe, a njej se je zdelo kar prav.

Ko je gospa Inge tisti večer

legala k počitku, je našla pod bil klical s svojim poslednjim vzdihom, čisto blizu, da se je Bog v usmiljeni ljubezni sklanjal nad njegovo dušo, ki je bila že našla v Njem svoj mir.

Bila je v svilen papir zavita volnena nogavica, polna srebrnega denarja — prihranki stare Fani za lep pogreb.

"Ljuba Fani," je rekla in ji skušala nogavico spet vsiliti. Fani se je branila, pihala in prhala ko star maček. Ne, nič ne bo jemala nazaj. Če gospoda nima več denarja, naj pa gre po vodi še njen lepi pogreb, ona pa ostane v hiši in mir besedi! Obrnila se je v zid in si potegnila križem črtasto pernico čez glavo.

Naslednji dan so se vendar zedinili. Fani je vzela nazaj svojo nogavico, ostala v družini in delala za manjšo plačo.

Težje pa je bilo z Rudheimom. Volbenk mu ni mogel pomagati še naprej in to mu je bilo hudo. Sklenil je, obrniti se na tovarniško ravnateljstvo in poprositi, naj bi človeku, ki je bil zastavil svoje življenje, da reši tovarno, pomagali vsaj toliko, da bo dovršil šole. Prijetno ga je iznenadilo, ko mu je ravnatelj izjavil, da pravkar sam na to misli in hoče razen tega Rudheimu, ko studije konča, zagotoviti še stalno službo v tovarni. S to dobro novico je pohitel Volbenk v bolnišnico. Rudheim, ki je nekaj ur na dan že smel vstati, ga je molče poslušal do konca, potem pa odločno odkimal z glavo.

"Hvala ti, Wilde, lepo je, kar si storil, a ne bodi name hud, ne bom sprejel." "Kaj vendar misliš, Rudheim? Stalna služba! Zakaj ne? Kaj pa ti ni prav?" "Tem ljudem nočem biti nič dolžan. Oba skupaj sva jih rešila pred veliko nesrečo brezplačno. Tega se naj v bodoče zavedajo, ako bodo hoteli ljudem, ki si v njihovi službi krajšajo življenje, pritrgovati njih vsakdanji kruh. Seveda bi jim bilo tako imenovatim plemenitim dejanjem odkupiti za žrtve nestetih mrtvih in pohabljenih. Ne, naj ostanejo moji in njihovi dolžniki."

"Rudheim, te nesreče so oni prav tako malo krivi kakor doktor Wilde!"

"Krivi so!" je zavpil Rudheim. "To je tudi tvoj oče dobro vedel, da je bilo umazano, že tako borbo mezdno se zniževati."

"Če pa so že mesece tekmovali z inozemci samo z lastno izgubo — kaj potem? Krivda leži globlje, Rudheim, vse to je mnogo bolj zamotano, kakor midva slutiva."

"Prav preprosto je," je dovrnil Rudheim in udaril s pestjo po mizi: "Kapital je treba prisiliti na kolena in podjetja naj se podružabijo."

"S tem postavljaš kapitalu samo novega lastnika, drugega nič, moj dragi; posameznika bodo prav tako žulili in izžemali. Ali ga stiska 'družabna potreba' nekaterih modrih voditeljev ali pa pohlep in oblastnost enega kapitalista, je zanj vseeno. Počenja, kar hočeš, vedno bodo krmarili svet mogočniki, pa naj bo zunanja oblika taka ali drugačna. Po svoji mili volji bodo uklepali druge v jarem. Ne, rešitev mora biti nekje drugje."

Rudheim je zmignil z rameni. "Ne gledam tako črnogledno kot ti. Verujem, da bo mogoče ljudi vzgojiti za višje človečanstvo." Volbenk je ugledal pred seboj podobo svojega umrlega očeta in njegovo presunljivo iskanje Tistega, o katerem je rekel: "Ne moremo prebiti brez njega."

Tiše in skoraj boječe je rekel:

"Rudheim, menim, da brez Boga ne bomo prišli do nobenega višjega človečanstva."

Rudheim ga je neizmerno zavzeto pogledal, vendar ni nič odgovoril, kajti zadnje besede ljubljene učitelja so mu bile znane.

Dolgo sta molčala. Ko se je Volbenk dvignil, da bi se poslovil, mu je Rudheim krepko stisnil roko, vendar se je še vedno branil, da bi od tovarniškega ravnateljstva kaj sprejel.

"Kaj bo na tak način s teboj?" je vprašal Volbenk.

"Rudheim je začel žvižgati skozi zobe, zmignil z rameni, odgovoril pa ni.

Čemer se je vrnil Volbenk domov.

Na mizi v obednici je našel pismo in omot s švicarskimi znamkami.

Pretrgal je ovoj in bral: "Ljubi Volbenk!"

Vem, da je smešno, če pošilja dekle mlademu fantu cvetje. Vendar pa je bolje, da se nekoliko osmešiš in nekoga morda le malo razveseliš, kakor da se držiš visoko in nič ne narediš. Drugega nimam prav nič, moj ljubi Volbenk, kar bi Vam mogla podariti, da bi Vam izgubo, ki Vas je doletela, nekoliko olajšala.

Povem Vam pa tudi, da se zanesem na Vas in kljub vsemu blebetu po listih vem, da ste bili vsi junaki.

Pošiljam Vam tu nekaj telohov iz gozda, zvončkov z vrta in volčina s Chasseralu. Sprejmite to cvetje, Volbenk! Pove naj Vam, da je bilo moje srce v Vaši žalosti pri Vas in da prosim Boga, naj Vam pomaga, da Vas Vaše velike peroti poneso k Njemu.

Vaša Rožamarija."

Trpkon vonjajoč in še vse sveže so padle Volbenku cvetlice v roke. Zakril si je obraz in se sproščeno razjokal kakor še nikoli.

Za Volbenka in njegovo mater se je življenje kmalu spremenilo v srđit boj z grozečo bedo. Nekaj mesecev po smrti doktorja Wildeja sta izgubila pri nekem bančnem polomu še del svojega že tako majhnega premoženja. Gospa Inge je oddala nekaj sob v najem in sprejela nekaj mladih ljudi na hrano. Ker je bila velikopotezna gospodinja, ji je ostajalo komaj toliko, da sta mogla s sinom skromno živeti in plačevati za studije. A Inge je bila vedra in vesela. Kljub osiavelosti je bila videti mlada. Njen obraz je bil gladek in mehek, oko ji je sijalo kot mlademu dekletu. Tesno se je navezala na gospodično Werther, ki je s svojim bratom vred spoštovala lepo in hrabro gospo ter ji venomer skušala natrositi cvetja na trnjevo pot. Zdaj je bilo to cvetje majhen glasbeni ali slovstveni večer, zdaj lepa knjiga, zdaj roža, zdaj to ali ono. Gospe Inge se je zdelo, da jo nosijo ljubee ro-

ke. Gospodična Werther jo je naučila, in to je bilo pri njunem prijateljstvu izmed vsega najlepše, da je začela spet iskati po- zabljen pot do svoje duše. Skrbna prijateljica je oprezo- obujala nekdanjo Inge k nove- mu življenju. Gospa je začela iskati luč in pozabljati na ma- meči svet. Počasi je v trušču zunanjega življenja spoznala globoki zvok večne božje melo- dije.

Sree ji ni utripalo poslej nič manj toplo in živo in ljubezen, o kateri je otožno menila, da se ji je bila morala odreči, jo je zajela vso do vrha, tako velika in svetla, da je spet radostno pela svojemu Stvarniku in se po- nižno sklanjala pred najmanjšo njegovo stvarjo.

Volbenk je opazil, kako lepo se je mati spremenila, in se va- roval, da ji ne bi te sreče s svoji- mi dvomi omajal.

Z žilavo vztrajnostjo je nade- ljeval svoje studije. A prav s tem so rasli njegovi ugovori proti Bogu. Preveč bede, preveč človeških muk je moral opazo- vati v bolnišnici, vse preveč na- globoko je spoznaval telesne vzroke duševnih slabosti in ve- del iz studija, da imajo nesrečni značajji svoj izvor v telesnih na- pakah. Kje naj bi bil še prostor za človekovo osebno odgovor- nost pred Stvarnikom? Vedno večja grenkoba mu je počila dušo. Ni hotel verovati v oseb- nega Boga, ker bi ga sicer mo- ral tožiti, kakor je nekoč rekel

Rudheim.

Zivahna Ivona se je zavzela zanj. Njena vedra beseda, naj bo sam sebi Bog in svet obenem, ga je za cele ure oveselila. Spet sta se skupaj ukvarjala s spor- tom in spričo te hrabre ženske, ki se ni nikdar hotela vdati in nikdar, ne pri tekmah ne v živ- ljenju, ni priznala, da je pora- žena, se je sramoval svoje ma- lodušnosti. Ivona je to njegovo razpoloženje spretno izrabila. Za nekaj časa se ji je obneslo, da je bila zanj vir sveže moči. A vedno znova se je vrivalo med njo in njega nekaj tujega. Vol- benku so uhajale oči vedno če- šče nekam preko nje. Ivona se je morala premagovati, da ni i- zustila obupnega vprašanja:

"Kaj hočeš še več?"

Najhujši sovražnik igre, ki jo je bila želela, je bilo, to je zdaj različno videla, življenje samo. Toda z otroško trmo ga je hotela kratkoma zatajiti. O zaprekah, ovirah, bedi, nesrečah in trpljenju, ki so ji kvarile ig- ro, je menila, da jih bo s svojo silo lahko premagala, ali pa bo preprosto nanje pozabila.

Včasih je Volbenka neprijet- no dirnil njen ostri razum. Dal bi bil mnogo, če bi se mogel ob njej odpočiti kakor otrok pri materi. Za nekaj časa je prebu- dila njegovo častihlepje in na- pela njegove sile, a čutil je, kaj za to pričakuje: da se bo popol- noma vsega posvetil njej.

Ivoninega preprostega sna ni mogel več sanjati z njo; vedel

je, da vara le samega sebe.

Vedno češče ga je obhajala že- lja, da bi ji rekel: Bodiva si prijateljca, igra je končana. Na Rožomarijo si ni upal misliti. A bila je venomer ob njem, venomer v duhu prisotna.

Na poletje je nepričakovano dogodek naredil konec temu nje- govemu malodušju. Volbenk naj bi šel v okviru mednarodnih di- jaških izmenjavanj na račun dunajskega mesta z drugimi to- variši na studijsko potovanje v Pariz. Čisto nepričakovano je dobil v ta namen tudi podporo. Odkar je umrl doktor Wilde, je bil zdaj prvokrat spet od sra- vesel, ker se mu je na ta način nudila prilika, da se snide z Iva- nom. Nemudoma mu je pisal. Prejel je tako navdušen odgo- vor, da se je moral smejeti. "Tak je, kakršen je bil," je de-

jal materi, "tako kakor on zna biti vesel noben človek."

Ivona se je izletnikom p- družila in se namenila, ker ponuja že prilika, da prebije kaj časa v Bretanji, kjer je vela nekdanj še kot otrok s- jo materjo.

Ob mislih na potovanje Volbenk postal spet kakor rok. Poslovil se je najmanj krat od Wertherjevih in od jatelj Rudheimu, ki si je zo- ko je bil spet zdrav, služil močnik. Stari Fani je Volb- obljubil klobuk najnovejš- pariškega kroja, z materjo plesal okoli mize in uro pred- hodom vlaka je bil že na post- (Dalje prihodnjič.)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

To je bila nekoč stanovanjska hiša. Sedaj pa je razvalin in to je vse kar puste za seboj sovražnikove bombarbe. Slika je bila posneta v Parizu po prvem razi Rusi napadu.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri- dajte k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

Henderson 062

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih

H RANILNE VLOGI

TEKOČE OBRESTI PO 3%

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

6235 ST. CLAIR AVENUE